

REALIZACIJA DEJAVNOSTI NA PREDMETNI STOPNJI OŠ PREŽIHOVEGA VORANCA NA RAVNAH NA KOROŠKEM V ŠOLSLEM LETU 2018/2019

 <p>Osnovna šola Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem</p> <p>TO NI SREČA, TO JE ZNANJE ...</p>	<p>GOZDARSKA POT 11 2390 RAVNE NA KOROŠKEM SLOVENIJA TELEFON: 02 620 52 70 TELEFAKS: 02 620 52 87 Elektronska pošta: o-pvpravne.mb@guest.arnes.si Spletna stran: www.os-prezih.si</p>	
--	---	---

Zbrala in uredila: Vanja Benko, mentorica ŠNO

MAJ 2019

KDAJ?	KAJ?	KDO?
12. 4.	<p>V šolskem letu 2018/2019 so se učenci naše šole pripravljali na geografsko tekmovanje na temo <i>Migracije - geografsko zgodovinska pokrajinska posebnost sveta</i>. Najuspešnejši je bil Jaka Kokol, učenec 8. a-razreda. Na državnem tekmovanju, ki je potekalo 12. 4. 2019 na OŠ Podčetrtek, je osvojil zlato priznanje.</p> <p>Čestitamo.</p> 	

Mentorica: Simona Uranc

Učenci 6. r. smo v četrtek, 25. 4. 2019, imeli naravoslovni dan. Odpravili smo se v Nazarje, kjer smo obiskali Gozdarski muzej Nazarje in se odpravili po gozdni učni poti. Pokazali smo veliko gozdarsko-naravoslovnega znanja. Po tem smo se odpravili v Velenje, kjer je ena skupina šla lončarit v Mercator center k lončarju, druga pa na Velenjsko jezero, po uri in pol smo se zmenjali, da smo vsi videli vse. Imeli smo se lepo, kar kažejo tudi fotografije.

Zapisala in fotografirala: Romana Finžgar, učiteljica

<p>25. 4.</p>	<p>25. 4. smo se devetošolci odpravili na naš zadnji skupni izlet. zjutraj oz. ponoči smo odrinili na dolgo pot. Ko smo Prispeli v Gardaland, je bilo vreme lepo, toplo, proti koncu naše dogodivščine pa je že začelo deževati. Zelo smo se zabavali na raznih atrakcijah in skupaj doživeli nepozabne trenutke norčij. Gotovo bomo prav vsi pogrešali naša druženja, saj so bila zelo prijetna.</p> <p style="text-align: right;"><i>Melina Kelaidis, 9. a</i></p>	<p>v Gardaland! Že Zgodbo</p>
	<p>V aprilu je potekalo četrtfinale šolskega tekmovanja v namiznem tenisu. Potekalo je v Murski Soboti. Iz naše šole je bilo prijavljenih 5 učencev. Polona Horvat iz 8. b, Blaž Pandev in Miha Homan iz 5. b, Tjaša Večko iz 4. b ter Urša Večko iz 9. b. Odrezali smo se dokaj dobro. Kot ekipa smo se prebili na uspešno 2. mesto v polfinale, ki bo 20. 5. 2019. Tudi posamezno sta se naprej uvrstila Polona Horvat s 3. mestom in Blaž Pandev s 1. mestom.</p> <p style="text-align: right;"><i>Polona Horvat, 8. b</i></p>	
<p>od 27. 4.</p>	<p>DAN UPORA</p>	
<p>do 3. 5.</p>	<p>PRAZNIK DELA IN PRVOMAJSKE POČITNICE</p>	
	<p>Sodelovanje na literarnem natečaju Prežihove ustanove in Občine Ravne na Koroškem na temo ČAS PRAZNOVANJ, na katerem sodelujejo šole s Prežihovim imenom.</p>	

Na Koroškem je navada, da botri svojim krščencem na velikonočni ponedeljek darujejo pisanke. Kljub temu, da se je šega ohranila do danes, se je čez čas zelo spremenila. O svoji izkušnji s to navado pripoveduje koroški pisatelj Lovro Kuhar ali Prežihov Voranc.

Vorančevi starši so bili botri neki siroti, ki je živela v Podgori. Ker niso bili zelo premožni, je bilo težko doreči, kakšna bo pisanka. Na koncu sta v skromnem šartlju končala samo dva zeksa in seveda rdeče pobarvan pirh. Voranc se na velikonočni ponedeljek odpravi s skromno pisanko v culi na rami, da bi dostavil pisanko. Med potjo sreča dva vrstnika, ki imata enak namen. A ko so odvezali cule, je zagledal veliko večja šartelja z več denarja. Eno izmed pisank je dekletu v bistvu nosilo njemu. Odločil se je, da bo vzel denar iz svojega šartelja in ga dal v pisanko, ki jo je sam nosil.

Takrat so bile pisanke skromnejše, kot so dandanes. Pisanko današnjega časa včasih še sestavlja potica in barvana jajca, a poleg tega še mnogo drugih reči; igrače, sladkarije pa tudi tehnologija. Današnji otroci se vse premalo zavedamo, kako nam je lepo v življenju, poleg tega se večkrat zmrdujemo nad hrano, ki nam ni všeč, in še bi lahko naštevali. Včasih pa je na naših tleh vladala revščina, lakota in tudi vojna. Prežih konča črtico z mislijo: »Takrat smo imeli otroci sonce v očeh.« Težko si predstavljaš, da bi se kak otrok dandanes odrekel svoji pisanki, da bi z njo osrečil drugega.

Moji botri so dobri ljudje. Vsako leto dobim lepo pisanko. Navadno se zbereta obe družini in si izmenjamo darove. Takšna druženja so super, saj imamo čisto premalo časa drug za drugega, da bi se družili, kar je eden večjih problemov današnjega časa.

Razlike med našim in Prežihovim časom so zelo velike. Njegove zgodbe, med njimi npr. Tri pisanke, so pripovedi, užete med strani o ljudeh, ki so živeli pred časom in čisto drugače, a na naših, slovenskih tleh, zato bi jih moral prebrati prav vsak. Mogoče nam bodo pomagale, da bomo tudi mi imeli sonce v očeh.

Maja Mager, 7. a

Velika noč je lep praznik. Je največji krščanski praznik. Za nas doma pa tudi družinski praznik.

Običajno se pričnejo priprave že nekoliko prej. Očistimo hišo, na cvetno nedeljo, teden pred veliko nočjo, nesemo

snop v cerkev. Tega potem porabimo ob božiču in novem letu, ko dedek veje snopa prižge in z njimi žegna hišo.

V petek pred veliko nočjo imamo post, kar pomeni, da ne smemo jesti mesa. Običajno zvečer pobarvamo jajca in jih po svoje okrasimo. V soboto zjutraj pričnemo s pripravami za žegen. Babica speče potico. Kuhamo šunko in klobase, pripravimo tudi kruh in hren. Po celi hiši prijetno diši. Hrano naložimo v pleteno košaro, jo prekrijemo s prazničnim prtom in okrasimo s cveticami. Nato jo odnesemo v cerkev. K žegnu hodim, odkar se spomnim. Ko sem bil majhen, sta tudi brata šla z menoj in mamo. Fantje smo imeli vsak svojo majhno košarico. Sedaj grem sam z mamo ali babico in nesem veliko košaro, ker sta brata že odrasla. Pri žegnu v cerkvi blagoslovijo hrano.

V soboto zvečer običajno pride na obisk moj krstni boter in mi prinese pisanko. To je pravi koroški običaj. Boter oz. po koroško goti mi prinese darilo in šarkelj. Ko smo bili majhni, je prinesel tri male šarklje, tako da smo imeli z bratoma vsak svojega. In pobarvana jajčka (letos je prinesel tudi prepeličja).

V nedeljo zjutraj jemo žegen. Pri mizi se zbere cela družina, tudi bica in dedi, ki živita v isti hiši. Po kosilu gremo na obisk h gotiju, ki živi na kmetiji. V veliki kmečki kuhinji se običajno zbere kar precej sorodnikov, saj vsi radi zahajamo k njim. Skupaj jemo žegen, se pogovarjamo, mlajši se igramo, praznujemo in se veselimo, da smo skupaj. Za vse nas je to pravi družinski praznik.

V ponedeljek gremo običajno v Prekmurje k moji prekmurski »bajci« in ostalim sorodnikom. Tudi tam se zberemo in jemo žegen. Včasih zunaj zakurimo in pripravimo »pajani krüj«. Ob ognju sedimo, se pogovarjamo, včasih tudi zapojemo in zaigramo na svoje instrumente.

Tudi v času Prežihovega otroštva je bilo ob veliki noči praznično, kolikor so si lahko ustvarili praznično vzdušje. Ničesar niso imeli na pretek. Da so lahko dali svojim krščencem pisanko, so si morali skoraj odtrgati od ust. V Treh pisankah Voranc opiše, kako se je odrekel denarju, ki je bil namenjen njemu, da je popravil sramoto svoje družine. Revščina je prikazana tudi v mnogih drugih pisateljevih zgodbicah. Vsa socialna tematika me je pretresla in ob prazničnih velikonočnih dnevih sem razmišljal o času praznovanj v različnih obdobjih.

Ko je bila moja bica otrok, so na veliki petek zavezali zvonove in se ni smelo več delati na polju. Počistili so celo hišo in imeli strogi post. Mati je pekla šarklje. Spekla je tudi hleb belega kruha iz moke, kvasa in vode. Za kosilo so imeli stročnice in zelenjavo, za večerjo pa bel kruh in črno kavo. V soboto so otroci prinesli posvečeni ogenj, s katerim so prižgali dračje, mama pa je pripravila cekar in vanj dala hrano za žegen (blagoslov). V nedeljo zjutraj so za »broštek« imeli žegen. Potem so šli v cerkev k »vstajenju« (k velikonočni maši), popoldan so čakali gotija, ki jim je prinesel pisanko. Za pisanko so dobili šarkelj, jajce in včasih malo denarja.

Če primerjamo, se naše praznovanje ne razlikuje toliko od tistega pred sedemdesetimi leti, ko je bila moja bica še otrok. Takrat je bilo življenje skromnejše, tudi pisanka, vendar so bili običaji enaki. Družina je praznike preživela skupaj. Pri nas doma se trudimo ohranjati te običaje in jih prenašati iz generacije v generacijo.

Matej Petek, 7. b

Velika noč je kristjanom znan praznik, saj je eden glavnih katoliških praznikov.

Na Slovenskem se je ob tem času razvilo mnogo običajev. Priprave potekajo skozi

40-dnevni postni čas, ki se začne na pepelnično sredo. Praznovanje v tednu pred cvetno nedeljo pa se začne v četrtek. Takrat utihnejo cerkveni zvonovi, ker se verniki spominjajo Kristusove zadnje večerje pa tudi začetka njegovega trpljenja. Že v četrtem stoletju je velika noč pomenila poseben in pomemben spomladanski praznik. Spominja na Jezusovo trpljenje in vstajanje od mrtvih. Po evangelijskem izročilu je Jezus umrl na križu v petek ob treh popoldne in še isti večer so ga pokopali, ker je bila sobota strog dan počitka. Veliki petek je edini dan v letu, ko ni maš, temveč potekajo le obredi, ki spominjajo na Jezusovo trpljenje in smrt. Na ta dan poteka tudi strogi post. Na veliko soboto potekajo čez dan molitve ob božjem grobu, ki ga uredijo v cerkvah. Verniki ta dan prinesejo k blagoslovu velikonočne jedi, ki jih bodo zaužili v nedeljo na velikonočno jutro, torej na dan, ko naj bi Jezus Kristus ob prvem jutranjem svitu vstal od mrtvih, se jutro začne s slovesno procesijo. V preteklosti so za ta največji krščanski praznik družinski člani dobil novo oblačilo in obutev in se v velikem krogu zbrali okrog božjega groba v cerkvi, temu pa je sledila vstajenjska procesija. Po vrnitvi iz cerkve je potekala sveta maša, po njej pa so ljudje odhiteli v domove, kjer so se družine zbrale ob zajtrku. Velikonočni ponedeljek je praznik, dan sprostitve, ki je namenjen veselemu druženju, obiskom in izletom. Včasih so ljudje na ta dan

barvali pirhe. Nekateri birmanski botri so na ta dan z velikonočnimi dobrotami obdarovali svoje birmance. Nekdaj je veljalo, da po veliki noči, ko je zemlja blagoslovljena, otroci zunaj lahko hodijo bosí in se ni bati prehlada.

Prebrala sem, da ima vsako živilo, ki ga nesemo k blagoslovu, svoj pomen. Jajce pomeni Kristusovo vstajanje, upanje in ponovno stvarjenje. Hren predstavlja žeblje, s katerimi je bil Kristus pribit na križ, suho meso predstavlja Kristusovo telo. A še vedno se mnogi sprašujejo, zakaj jajca barvamo, in to z rdečo barvo. Kri je rdeča in tudi osnovna barva velikonočnih jajc je bila rdeča. A rdeča ni samo zato, ker bi bila takšna kri. V madžarščini pomeni *piros* rdeč. Iz te besede je izpeljanka *pirh*, ki pa v grščini pomeni ogenj.

Ko sem raziskovala o običajih velike noči, me je fasciniralo dejstvo, da imamo pisanko, ko otroci dobijo bogata darila, le na Koroškem in to šele krajši čas. Jaz sem letos od svojih botrov dobila uhane, denar, čokolado in tri jajčka. Ko je bil moj oče otrok, so dobili pomarančo in jajček in enako je bilo v otroštvu mojega dedka. Seveda so ljudje včasih praznovali bolj na tradicionalen način: maše, cerkveni zvonovi, procesije, postni čas, velikonočne jedi, rdeča jajca (barvali so z naravnimi barvami ali rdečim vinom). Pri nas doma barvamo s pomočjo svile, v katero tesno in trdo zavijemo jajca, nato vse skupaj ovijemo v belo blago ter kuhamo jajca v kisu približno dobro uro. Če se spomnimo črtice *Tri pisanke*, v kateri je Prežihov Voranc opisoval, kako so oni praznovali veliko noč, vidimo še večjo razliko med preteklostjo in sedanostjo. Takrat so morali pisanke raznašati otroci. V culici je bil lepo zapečen šartelj, pisanka in nekaj denarja. Ker so bili Prežihovi starši prej revni kot bogati, je mama v šarkelj dala samo dva zeksa. Ko se je Voranc odpravil k sirotici pod goro, da ji nese pisanko, je na poti srečal svojega sošolca in deklico, ki je nosila pisanko, namenjeno njemu. Usedli so se in vsak je pokazal, kaj je nosil. Voranc je postal zaskrbljen, saj je videl, da ima najrevnejšo pisanko. Dekličin šarkelj je bil velik, rumen in lepo pečen, na vrhu pa ga je krasil svetel rajniš. Voranc je od deklice zahteval, da mu izroči rajniš (ki je bil dejansko

njegov). Ko so se razšli, je vzel denar in ga potisnil v svojo revno pisanko. Kamen se mu je odvalil od srca, postalo mu je laže, ker je s tem nekoliko zakril revščino svoje družine. Iz zgodbe sem razbrala, da je bil takrat sloves družine in sreča drugih na prvem mestu. Vrednote so se, se in se bodo spreminjale. Prav je tako, le da na žalost pozabljamo na srčnost, ki naj bi bila temelj medosebnih odnosov.

Mislim, da razliko v obdarovanju v velikonočnem času uvidi vsakdo, ki z odprtimi očmi in srcem hodi skozi življenje. Včasih so se bolj držali običajev in bili so skromni, današnja mladina pa je zahtevnejša. Od svojih botrov marsikdaj in marsikdo pričakuje nemogoče. Verjetno bi v današnjem času otrok debelo pogledal, če bi dobil le culo, kot so jo nosili v Prežihovem otroštvu. Ne poznam vrstnika oz. otroka, ki bi imel doma skiro, kotalke, kolo in bi dobil za pisanko rolerje ter jih dal nekemu, ki nima ničesar. In to je na žalost slaba stran tega ali katerega drugega praznika. Vem, da so danes časi drugačni (ne jezdimo več dinosavrov ter ne živimo v jamah) in ni več takega pomanjkanja. Vse napreduje, otroci se bolj zanašajo na znanje in logiko kot na Boga.

Se bodo stari časi spet kdaj vrnili? Bomo šele takrat znali ceniti, kako lepo nam je (bilo)?

Nika Pandev, 8. b

Ob praznikih je pri nas doma vedno lepo, še posebej, ko se bliža velika noč. To je čas pričakovanja in veselja, ko se z nami vred prebudi tudi narava. Vse se prične na cvetno nedeljo, ko z očetom k blagoslovu neseva doma izdelan snop. Na veliki petek po hiši zadiši po domači kuhani šunki in sveže pečeni potici. Del velikonočnih praznikov so tudi pisanke. Pri nas doma imamo navado, da skupaj barvamo jajca ter se z njimi obdarimo. Dodamo še pomarančo in kakšno malenkost. Naše ustvarjanje in darila dajo prazničnemu času še poseben čar. Dobrote izpod rok najdražjih nesemo v cerkev k žegnu, na velikonočno nedeljo zjutraj pa se vsi člani družine zberemo ob skupnem zajtrku. Praznovanje nadaljujemo v ponedeljek, ki ga izkoristimo za obisk

sorodnikov. Še posebej mi zasijejo oči, ko prideta na obisk botra in me presenetita s pisanko, čeprav bi bil zadovoljen že samo z njunim obiskom. Tako je vsako leto obsorej. Tudi mladi Voranc je s srčnim žarom doživiljal velikonočni čas. V njegovih časih je bilo skoraj vse drugače. Ljudje so živeli skromneje. Kajžarski otroci so bili večkrat bolj lačni kot siti, zato je bila za njih pisanka še posebej pomembna. Otroci so s hrepenenjem pričakovali lepo pečen šartelj in pobarvano jajce. Denar, ki je bil dodan, je bil za siromake težko pričakovan in je bil že vnaprej oddan za nujno obleko in obutev. Žal pa ne moremo reči, da takšna skromnost velja tudi za današnjo mladino, ki večinoma hrepeni le po materialnih dobrinah in ne po čarobnosti družinskih praznikov, v kateri sam vidim smisel velike noči. Naj se osredotočim na Vorančevo neprijetno izkušnjo, ki jo je opisal v črtici *Tri pisanke*. Včasih je bila navada, da se je pisanka nosila na velikonočni ponedeljek in Prežihovi starši so bili botri neki siroti pod goro. Doma je bilo nekaj nasprotovanj glede darila: oče je po kajžarsko dal več na velik šartelj z rozinami, mati, ki je bila iz bogate hiše, pa je želela, da bi bila vrh šarteljna krona. Nalogo, da pisanko, ki je bila zavita v majhno culo, odnese k siroti pod goro, so naložili Vorancu. Na poti je na razpotju srečal svojega sošolca iz premožne družine. Njunemu martinčkanju na soncu se je kasneje pridružila še hčerka bogatega kmeta, Vorančevega botra, ki je nosila zelo veliko culo. Deček je predlagal, da pogledajo, kakšne pisanke nosijo. Prežiha je naenkrat postalo sram, ni bil pripravljen odvezati svoje cule, ampak sta ga druga dva vseeno pripravila do tega. Vorančev šartelj je bil najmanjši in v njem je bilo najmanj denarja, zaradi česar se je počutil ponižanega. Opravičeval se je, da so doma revni. Preden so se razšli, je poprosil dekle za rajniš na svoji pisanki. Dekle mu je nekaj časa oporekalo, a mu ga je nato vseeno dalo. Potem so se poslovili in odšli vsak svojo pot. Med potjo je Prežih na šarteljnu, ki je bil namenjen siroti, zamenjal dva zeksa z rajnišem. Ko je zamenjal denar, se mu je od srca odvalil kamen. Počutil se je bolje, ker je mislil, da je s tem popravil sramoto, revščino ter ugled

	<p>domače hiše. Pozabil je, da mu doma zdaj, ko ne bo dobil rajniša, ne bodo mogli kupiti novega klobuka ali čevljev. Kljub temu da se je odpovedal denarju v svoje dobro, je bil eden izmed otrok, ki so takrat, kot na koncu črtice sam pove, v očeh imeli sonce.</p> <p>Mislím, da v Prežihovih težkih časih za otroke velika noč ni bila zgolj čas praznovanja, marveč tudi čas pričakovanja in upanja po boljšem jutri. Časi so bili takrat drugačni, toplina praznikov pa je ostala še do danes. V času praznovanj je pomembno, da imamo drug drugega in svoj čas izkoristimo za druženje s tistimi, ki jih imamo radi. Bodimo to, kar smo. Spomnimo se tudi tistih, ki nimajo vsega v izobilju in jim izkažimo pozornost. Tako bodo vedeli, da niso sami. Otroci so že nekoč v očeh nosili sonce. Še danes je tako. Nihče nikomur ne more vzeti njegovih želja ter sanj. Želim si, da bi vsak od nas v velikonočnem času našel veselje in zadovoljstvo ter z lepo besedo in dobrim dejanjem sebi in drugim na obraz pričaral nasmeh.</p> <p style="text-align: right;"><i>Rok Plesnik, 9. b</i></p> <p>Sodelovala sta še Maja Mager iz 7. a in David Dobrodel iz 8. a.</p> <p>Nagrade so prejeli: Maja Mager, Nika Pandev in Rok Plesnik. Vsem iskreno čestitamo.</p>	
7. 5.	NPZ SLOVENŠČINA	
9. 5.	NPZ MATEMATIKA	
11. 5.	DELOVNA SOBOTA (ŠPORTNI DAN, nadomeščamo 3. 5.) ODBOJKARSKA TEKMA MED UČITELJI IN UČENCI Zmagali smo učenci 2 : 1. Vsi seti so bili napeti. Navijači smo bučno spodbujali obe ekipi, posebej se je na stran učiteljev postavil 8. b-razred, ki je spodbujal svojo razredničarko. Komentator Nace Zabev je bil pravi profesionalec.	

Foto: Mija Špenger, 7. b

13. 5.

NPZ TJA

13. 5.

V ponedeljek, 13. 5. 2019, smo imeli osmošolci v okviru naravoslovnih dni **predavanje o medsebojnih odnosih**. Bilo nam je zanimivo in naredili smo kar nekaj vaj, kako vidimo, da si lahko stvari, ko jih nekdo pove, zamislimo čisto drugače. Vsi smo ob tem uživali in se zabavali. Predavanje je trajalo prvi dve šolski uri, ki sta nam zelo hitro minili. Veliko pa smo se tudi naučili.

Polona Horvat 8. b

8. b

20. 5.

V ponedeljek, 20. 5. 2019, je potekalo polfinale šolskega tekmovanja v namiznem tenisu. Iz naše šole sta se v finale posamezno prebila Blaž Pandev iz 5. b in Polona Horvat iz 8. b. Ekipno smo pristali na odličnem tretjem mestu, ki pa je bilo premalo za finale šolskega tekmovanja. Bilo nam je v veselje zastopati našo šolo, a za naprej si bi želeli več podpore oz. zanimanja učiteljev za ta šport (s tem mislimo, da bi bilo lepo, če bi kdaj šli kdaj z nami na katero od tekem in nas spodbujali tako kot košarkaše ali nogometaše).

Polona Horvat, 8. b

29. 5. 2019 smo popoldne imeli **zaključno prireditev**. Na začetku je vse zbrane pozdravila naša nova ravnateljica Bojana Verdinek. V kulturnem programu so sodelovali pevci pevskega zbora, talenti, ki so peli in igrali na instrumente, dva posebna tekmovalca, ki sta sodelovala v smešnem kvizu (na koncu je zmagal Henrik, ponosno drugo mesto pa je zavzela Angelica), folklorna skupina. Večina najmlajših se je predstavila s svojim programom, ki so ga pripravili po oddelčnih skupnostih. Petošolci so s svojo Piko Nogavičko predstavili del programa s srečanja šol s Prežihovim imenom. Atraktivna točka programa so bili učenci in učenke, ki so izvajali akrobacije na trampolinu in zabijali na koš. Program sta povezovala Leoni in Rok, na koncu pa so zaplesali devetošolci in nam pokazali del svojih plesnih korakov.

Večer je bil zabaven in ogrel nam je srce, le da smo bili razočarani nad nekulturnim obnašanjem posameznih obiskovalcev, ki niso znali tiho in na svojem mestu slediti programu nastopajočih.

*Zapisal: Luka Iršič, 9. b
Fotografije: Žiga Pandev, 9. b*

Zbrala in uredila: Vanja Benko, mentorica ŠNO